

European Network of Councils
for the Judiciary (ENCJ)

Réseau européen des Conseils
de la Justice (RECJ)

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН НА ЕМСС 2018-2021

ПРОЕКТЕН ФИШ 2018-2019

Проект: Проект 1 „Независимост, отчетност и качество на правосъдието – продължение“

1. Кратко описание на темата/проблема :

Достъпът до честни, независими и безпристрастни съдилища, като ключови институции на независима съдебна власт, е основно право, както е предвидено в член 47 от Хартата на ЕС за основните права. Един от начините, по който ЕМСС се стреми да съдейства за защитата на това право, е чрез предоставяне на подкрепа за независимостта, отчетността и качеството на съдебните системи в Европа и насърчаване на разбирането и зачитането на съдебната независимост. За тази цел първият проект за независимост и отчетност беше инициран през 2013 г. Проектът впоследствие беше разширен през 2015 г., за да включи работен процес, насочен към качеството на правосъдието.

Независимост & отчетност:

Тъй като целта на ЕМСС е да подпомага съдебните системи да бъдат по-независими и отчетни, в продължение на 5 години беше разработен механизъм за оценка на състоянието на независимостта на съдебните системи в Европа. За да се оцени необходимостта от съдебна реформа и да се разработят реформи, е необходимо да се разбере действителното състояние на съдебните системи, особено по отношение на независимостта. Това разбиране е необходимо и за информиране на ежедневната администрация и мениджмънта на съдилищата. Тя улеснява честите диалози по тези въпроси в рамките на съдебната система и между съдебната власт и другите власти. Поради това ЕМСС се стреми да направи съдебната независимост, заедно с отчетността, която според ЕМСС е основният еквивалент на независимостта - измерима.

Трябваше да се установят индикатори за изпълнение, които след това да се прилагат за почти всички членове и наблюдатели на ЕМСС. От 2013 г. насам, индикаторите бяха прилагани на всеки две години чрез въпросник и бяха подобрени през годините. Миналата година беше направено заключението, че индикаторите достигат определено ниво на зрялост и са готови да бъдат подложени на външен преглед. Поради това се извърши външен преглед от други европейски (партньорски) институции и международната научна общност. И двете групи бяха ентусиазирани по отношение на механизма, но направиха някои предложения за подобрене.

През 2018/2019 г. следва да се обърне внимание на оценката на тези предложения и на подобряването на индикаторите и методологията, така че механизмът да се превърне в още по-надежден инструмент за систематична оценка на съдебната власт в ЕС и евентуално извън нея.

От началото на проекта беше предложено не само обективни критерии да обясняват състоянието на независимостта на съдебната система. За да се получи пълна картина, също така възприеманата независимост от самите съдии беше нещо, което трябваше да бъде включено в индикаторите. Ето защо през 2014/2015 г. се проведе първото проучване сред съдиите, което след това се повтори през 2016/2017. Проучването е на всеки две години. Имайки предвид внезапните промени в обществата, които могат да възникнат, е важно проучването да се повтаря редовно. За тази цел тази година проучването сред съдиите трябва да се проведе отново.

За да отговори на въпроса какво да правим с резултата от приложените индикатори, миналата година екипът на проекта си постави за цел да разработи национални планове за подобрене, въз основа на последните резултати от въпросника за индикаторите. Само някои съвети са разработили национални планове за подобрене, в които са включени стъпки за подобряване на съществуващите проблеми. Тази година първо трябва да се постави въпросът защо съветите са избрали да не дават план за подобрене и трябва да бъдат потърсени възможни решения.

Накратко, механизмът за независимост и отчетност сега се състои от обективен въпросник и по-субективно проучване сред съдиите. Пълната картина на независимостта обаче все още не може да бъде постигната. От субективна страна възприеманата независимост се изисква от самите съдии. Въпреки това, гледната точка на ползвателите на съдилищата все още липсва в много съдебни системи. За да запълни тази празнина, ЕМСС тази година предлага да се разработи методологията и форматът за проучване сред потребителите на съдилищата. Освен това, за да се получи по-пълна представа за независимостта на съдебната власт, е важно да се попита за гледната точка на адвокатите. Следователно, в сътрудничество със Съвета на адвокатурите на Европейския съюз (ССВЕ), трябва да се проведе проучване за независимостта на съдебната власт сред адвокатите.

Качество:

Качеството на правосъдието и независимостта и отчетността са взаимосвързани понятия. В крайна сметка ЕМСС разглежда качеството на правосъдието като крайна цел. Независимостта и отчетността са предпоставки за качество. Следователно трите понятия не могат да се разглеждат отделно едно от друго. За тази цел през 2015 г., в рамките на проекта за независимост и отчетност, беше добавен елементът "качество". Беше решено, че подобно на механизма, разработен за измерване на независимостта и отчетността, е необходимо да бъде създаден механизъм за качество на правосъдието. През 2016 г. до три държави беше изпратен пилотен въпросник за качество, който да бъде тестван през 2016 г. През 2017/2018 г. индикаторите бяха допълнително разработени и приложени чрез въпросник при почти всички членове и наблюдатели на ЕМСС. Въпреки че последните години бяха важна стъпка напред, въпросникът доказва, че областта на качеството е трудно да се оцени. В някои области на качеството беше трудно да се постигне консенсус за добри и лоши практики, особено когато се има предвид, че концепциите за независимост и качество не само са взаимно допълващи се, но и могат да бъдат противоречиви. За тази цел екипът на проекта трябва да се фокусира отново върху преразглеждането на индикаторите за качество, за да ги подобри и да постигне по-голям консенсус. Ако е възможно проектният екип трябва да изпрати новия подобрен въпросник преди края на годината.

През 2015 г. също така беше взето решение съветите да определят ролята си в качеството на правосъдието. През 2017/2018 г. беше разработена визия за начина, по който ЕМСС разглежда ролята на съветите в областта на качеството. По този начин беше създадена обща рамка. Сега всички съвети трябва да разработят собствена визия за качеството на правосъдието, в която да бъде изяснена и тяхната конкретна роля.

2. Обща цел на проекта:

- Повишаване на осведомеността относно състоянието на независимостта, отчетността и качеството в съдебните системи в Европа
- Подобряване на методологията за оценка на тези концепции
- Насърчаване на позитивна промяна в рамките на съдебните системи в Европа

3. Очаквани резултати : (влияние на проекта = какво ще бъде направено, какви промени ще бъдат постигнати)

Независимост & отчетност:

- Повишено разбиране за възприеманата независимост на съдиите и установената тенденция
- Повишено разбиране за възприемането на адвокатите за съдиите

Качество на правосъдието:

- Повишена информираност и познаване на качеството на европейските съдебни системи
- Повишаване на споделяното познаване на ролята и отговорността на съветите на съдебната власт за качеството на правосъдието

Независимост и качество:

- Проучване сред ползвателите на съдилищата: повишена информираност за нуждата и начините как да бъде измерено удовлетворението на ползвателите на съдилищата

По-конкретно, на 5-7 юни 2019 г., в гр. Братислава по време на Общото събрание на ЕМСС ще бъде представен подробен отчет за дейността на екипа по проекта. Докладът ще включва цялостно обобщение на дейностите. Освен това ще бъдат включени няколко резултата от дейностите по проекта:

Независимост & отчетност

- Подобрена методология и индикатори за независимост и отчетност, въз основа на докладите относно конференциите за външно валидиране, проведени с европейските организации и научната общност. Предложенията за подобрене трябва да бъдат в съответствие с текста на доклада от 2017/2018 г. (моля, вижте също "методологията" по-късно в този проектен фиш)

- Резултатите от проучването относно независимостта на съдебната власт, както сред съдиите, така и сред адвокатите (ССВЕ)

- Доклад за напредъка и следващите стъпки по отношение на националните планове за подобрене

- Единен формат на ЕМСС за проучване сред ползвателите на съдилищата

Качество

- Подобен набор от индикатори и оценяване
- Обобщение на работата за рамките за качество

4. Граници на проекта : (= какво няма да бъде включено в резултатите = какво няма да бъде реализирано)

- Проучването сред потребителите на съдилищата няма да се прилага тази година. Фокусът е върху разработването на формата. Следва да се обсъди дали през следващата година ЕМСС трябва да координира провеждането на това проучване или не.

5. Съгласуване с други проекти или работа, свършена от други организации:

Проектът през 2018/2019 г. ще се основава на докладите и резултатите, публикувани през предходните години. Освен това проектът ще гарантира, че няма припокриване с други организации или проекти. За тази цел екипът на проекта ще се ангажира със своята мрежа и ще наблюдава проектите на партньорите.

Годишен доклад на ЕМСС

Основните резултати от проекта ще бъдат посочени в годишния доклад на ЕМСС за 2018/2019 г.

Европейска комисия

ЕМСС ще продължи да инвестира в отношенията си с ЕК и ще допринесе за разработването на политика на ЕС в областта на независимостта, отчетността и качеството на съдебните системи. Също така ще продължи сътрудничеството с ЕК по отношение на Информационното табло на ЕС в областта на правосъдието.

Европейска комисия за ефективност на правосъдието (СЕРЕЈ)

СЕРЕЈ също е разработила формат на проучване сред ползвателите на съдилищата. Това ще бъде взето предвид при разработването на формат от ЕМСС, с цел да се избегне повтаряне на работата, която е била свършена.

Съвета на адвокатурите на Европейския съюз – ССВЕ

ССВЕ в координация с ЕМСС ще проведе проучване сред адвокатите за независимостта на съдиите. ЕМСС ще осъществява мониторинг на процеса и резултатите, за да може да ги сравни с резултатите от проучването сред съдиите.

6. Рискове

- Планове за подобряване: ЕМСС има за цел да насърчава добрите практики по отношение на независимостта и качеството на съдебната власт, но не е в състояние да наложи промяна. Това зависи от готовността на съветите, ако действително се постигне промяна.
- Тазгодишните планове са доста амбициозни. Въпреки че тази година са назначени три съдебни органа за координиране на проекта, все още трябва да се отбележи, че за постигането на всички резултати е необходимо пълно сътрудничество от всички участници.

7. Методология и очаквана производителност (как ще бъде реализирана целта, производителността е конкретния резултат от проекта)

Работен поток 1 → Подобряване на индикаторите за независимост и отчетност

Миналата година индикаторите бяха прегледани от европейските институции и научната общност. И двете групи направиха няколко предложения за подобрене, екипът на проекта би искал да предприеме последващи действия, както следва:

Беше изразена необходимостта от преразглеждане на индикаторите. Това ще бъде направено през първата половина на годината. Предложението за промени ще бъде направено по инициатива на Съдебния съвет на Холандия в съответствие със Съдебния съвет на Литва и Съдебния съвет на Англия и Уелс. Предложението ще бъде готово за обсъждане с целия екип на проекта за срещата през м. декември.

На второ място, срещата за външно валидиране посочи, че е необходимо външен преглед на отговорите на държавите по въпросника за индикаторите, за да се поставят на по-здрава основа. За да се направи това в бъдеще, трябва да се разработи план за действие. Това също ще бъде готово за обсъждане на срещата през м. декември.

На последно място ЕМСС е необходимо да обсъди какво да прави с „реалната“ независимост. Освен възприятията, трябва ли да се използват и дори да се разширяват "твърдите" данни, които ЕМСС събира за нуждите на Информационното табло на ЕС в областта на правосъдието? Ще бъде изготвено становище по този въпрос и същото ще бъде готово за обсъждане през м. декември.

Работен поток 2 → Проучване сред съдиите за независимостта на съдебната власт

През 2016/2017 г. беше проведено последното проучване сред съдиите. Тъй като това е дейност, която се извършва на две години, проучването трябва да се проведе отново през тази година. Планира се проучването да се "отвори" през м. февруари. Това позволява достатъчно време, за да се прегледа отново последното изследване и при необходимост да се подобрят въпросите или методологията. Също така в някои държави членки и държави наблюдатели степента на отговорите е относително ниска. Преди да пуснем въпросника, този въпрос трябва да бъде обсъден. Като начало това може да се направи в подгрупи по време на встъпителната среща. Освен това се предвижда да се организира малка експертна среща през есента, за да се обсъди методологията на проучването. За предпочитане е това да се извършва с външна организация като Евробарометър. Холандският съдебен съвет ще започне с прегледа на проучването и ще работи съвместно с белгийския съвет и Офиса на ЕМСС за техническа поддръжка и анализ.

Проучване сред адвокатите за независимостта на съдебната власт

Миналата година ССВЕ проведе проучване сред адвокатите за независимостта на съдебната власт. За да се получи пълна представа за независимостта на съдебната власт в дадена страна, е важно да се включи и мнението на адвокатите по въпроса. Миналата година ССВЕ извърши проучване сред адвокатите, публикувано на сайта на ЕМСС. Тази година обаче проучването ще бъде извършено отново поради липсата на отговори в някои страни. От съществено значение е членовете и наблюдателите, които ще участват, да популяризират проучването със своите национални адвокатски асоциации. Предвижда се проучването сред адвокатите да се проведе паралелно с проучването сред съдиите и ЕМСС да координира и подпомага ССВЕ, с цел постигането на по-добри резултати.

Работен поток 3 → Национални планове за подобряване

Миналата година екипът по проекта се съгласи да разработи планове за действие за подобрене, въз основа на резултатите от въпросника за индикаторите за независимост и отчетност 2016/2017 г. Въпреки това, в края на проектната година, само няколко съвета изготвиха планове за подобрене. Тъй като тази част от проекта се счита за решаваща за стратегическите цели на ЕМСС, е важно първо да обсъдим този въпрос в екипа на проекта. За

тази цел преди началото на встъпителната среща ще бъде изпратено кратко проучване до екипа по проекта, за да се поиска от съветите да посочат каква е причината да не разработят план за подобрение. По време на встъпителната среща за начало ще се проведе дискусия, за да се получи повече информация за трудностите, които Съветите може да срещнат с тази част от проекта. Впоследствие екипът по проекта трябва да вземе решение за последващ план. Литва ще поеме водеща роля в тази част от проекта. По време на срещата през декември ще бъде обсъден план за последващи действия.

Работен поток 4 → Проучване сред ползвателите на съдилищата

Възприеманата независимост е важна част от индикаторите за независимост и отчетност. Въпросникът изисква да се включат мненията на широката общественост, съдиите (включително непрофесионалните съдии) и ползвателите на съдилищата. Отговорът на въпроса за мнението на ползвателите на съдилищата често липсва поради факта, че не всички членове и наблюдатели провеждат проучване сред ползвателите на съдилищата. За да запълни тази празнина, ЕМСС ще разработи формат за проучване сред ползвателите на съдилищата през тази година, което в бъдеще може да бъде използвано от съветите. ЕМСС ще разработи методология и въпроси. Важно е да се вземе предвид работата, която вече е извършена в тази област. Например някои членове и наблюдатели може да имат опит с тези проучвания. Също така СЕРЕЈ разработи формат за проучване сред потребителите на съдилища. Преди да се разработи формат от ЕМСС, тези усилия трябва първо да бъдат събрани, за да се разберат различните нужди на национално равнище, както и да не се дублира вече извършената работа. Литва ще ръководи тази част от проекта и ще започне дискусии по време на встъпителната среща за този работен поток. Предлага се първо да се организира размяна на имейли с екипа по проекта, за да се съберат идеи и най-добри практики по отношение на проучването.

Работен поток 5 → Подобряване на индикаторите за качество

Миналата година се проведе попълване на въпросника за качеството, което се оказва малко трудно. Тази година е важно да се подобрят индикаторите и може би методологията на въпросника. Също така имаше дискусия за точкуването, което означава, че това също трябва да се разгледа. Индикаторите за качество бяха обсъдени по време на срещата за начало и беше предложено по-грубо планиране за постигането на това. До края на ноември ще бъде изготвен документ, в който ще бъдат изложени въпросите, повдигнати от екипа по проекта относно методологията за качество. Това ще бъде представено на срещата през декември. Така ще бъде разработен коригиран въпросник, който ще бъде разпространен сред няколко пилотни държави до февруари. След това намерението е въпросникът отново да бъде разпространен сред екипа по проекта, за да се попълни и да се разполага с окончателните резултати до провеждането на Общото събрание. Съдебния съвет на Англия и Уелс ще ръководи тази част от проекта.

Работен поток 6 → Разработване на рамки за качество

След визията за качеството, която беше разработена миналата година, тази година следващата стъпка за Съдебните съвети ще бъде да разработят собствена рамка за качество, която да определя ролята, която те играят за поддържането и / или подобряването на качеството на съдебната система. По време на четвъртата среща ще бъде обсъдена възможността за разработване на рамка за качество на национално равнище.

Встъпителна среща:

С цел засилване на дискусиите, по време на първата среща намерението е първо да се обсъди проектният фиш в пленарно заседание и по-късно екипа да се раздели на по-малки подгрупи, които ще обсъждат и работят по различен работен поток.

8. Организация на проекта : (кой какво върши, разпределение на работата, брой срещи)

Координатор 1 на проектния екип: Teisėjų Taryba (Съдебен съвет на Литва), Литва, Nerijus Meilutis

Отговаря за: Развитие на плановете за подобряване, проучване сред ползвателите на съдилищата

Координатор 2: Съдебния съвет на Холандия, Frans van Dijk

Отговаря за: Индикаторите за независимост и отчетност, проучване сред съдиите, становища за методологията

Координатор 3: Съвет на съдиите на Англия и Уелс, Simon Picken

Отговаря за: Индикатори за качество на правосъдието и разработване на рамки за качество

Офисът на ЕМСС ще оказва подкрепа за проучването сред съдиите и ще подпомага ССВЕ при проучването сред адвокатите.

През годината ще бъдат проведени 4 срещи на екипа по проекта:

17/18 септември: Встъпителна среща в гр. Букурещ

17 декември: Среща 2 на екипа по проекта в гр. Брюксел/Хага

28 февруари/1 март: Среща 3 на екипа по проекта в гр. Рим

11/12 април: Среща 4 на екипа по проекта в гр. Вилнюс

9. Времеви график (окончателните доклади трябва да бъдат предоставени на Офиса на ЕМСС до 10 май 2018 г.)

17/18 септември: Встъпителна среща, Букурещ

Септември: Започване на дискусии за подобряване на индикаторите за Н & О

Септември: Започване на дискусии относно индикаторите за качество

Септември: Започване на дискусии относно рамката за качество

Септември: Започване на дискусията относно формата на проучването сред потребителите на съдилищата

Септември: Започване на обсъждане на плановете за национално подобряване

Октомври: Събиране на добрите практики за проучване сред ползвателите на съдилищата по имейл

Ноември: Изготвяне на становище за включването на твърди данни с индикатори

7 декември: Краен срок за предложението за процес и подобряването на независимостта и отчетността

7 декември: Краен срок за изготвянето на проучването сред съдиите

17 декември: Втора среща на екипа на проекта, гр. Хага

1 февруари: Проучване сред съдиите онлайн

1 февруари: Разпространение на подобрените индикатори за качество сред пилотната група

25 февруари: Проект на формат за проучването след ползвателите на съдилищата

25 февруари: Краен срок за предложения за национални планове за подобряване

28 февруари: Проучването сред съдиите е затворено

28 февруари: Резултати от въпросника от пилотната група

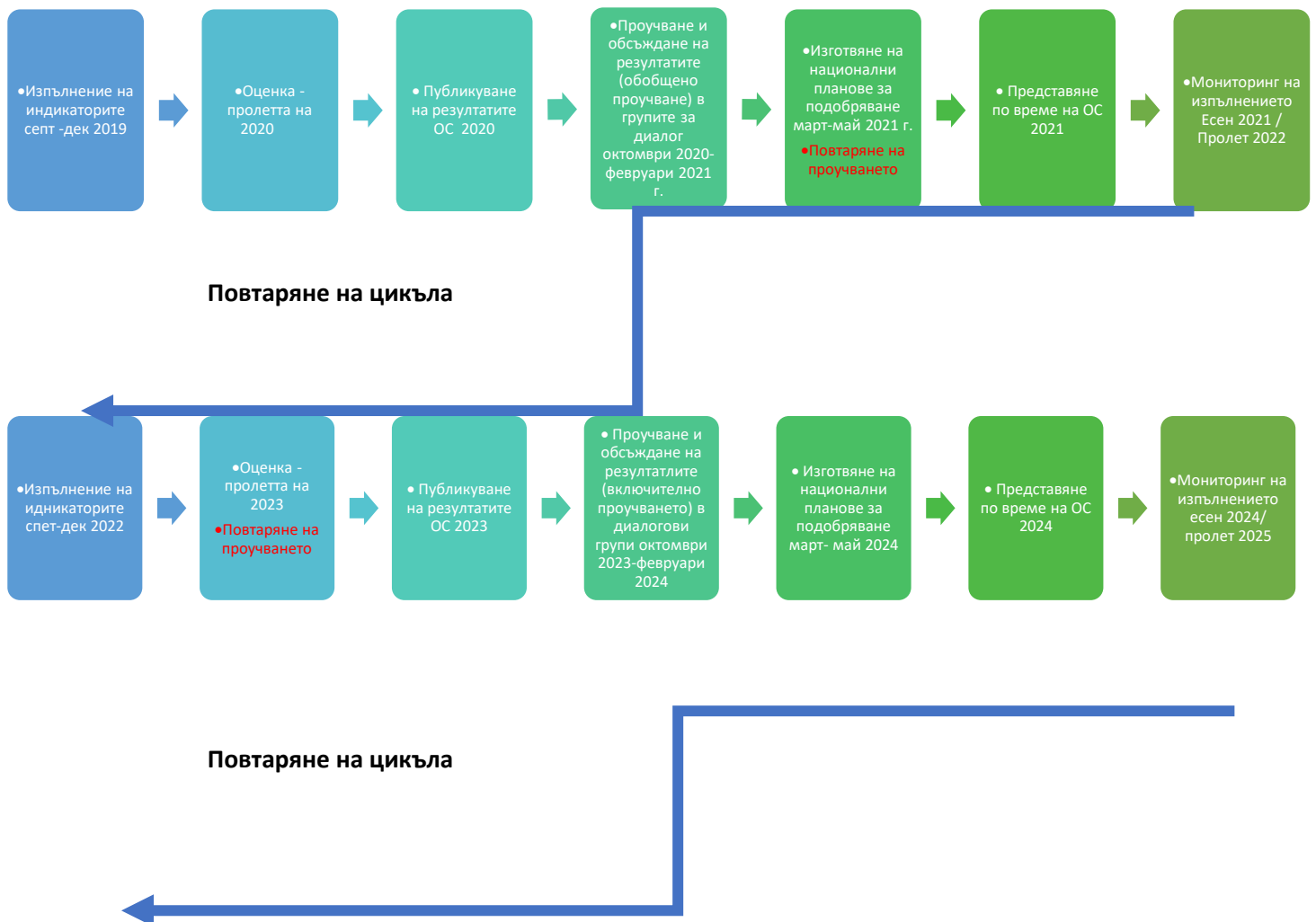
28 февруари / 1 март: Трета среща на екипа по проекта, гр. Рим

4 март: Разпространение на подобрения въпросник за качество сред проектния екип

8 април: Краен срок за въпросника за качеството
8 април: Краен срок за формата за проучването след ползвателите на съдилищата
8 април: Проект на резултати от проучването сред съдиите
8 април: Краен срок за резултатите от въпросника за качеството
11-12 април: Четвърта среща на екипа по проекта, Вилнюс
5 май: Краен срок за резултатите от проучването сред съдиите
5 май: Краен срок за рамките за качество
10 май: Краен срок за окончателния доклад
5-7 юни: Общо събрание, Братислава

Дългосрочно планиране

Независимост и отчетност

Дългосрочно планиране на проучването сред ползвателите на съдилищата
Ще бъде решено

Дългосрочно планиране за качеството
Ще бъде решено

Лица за контакт от проектния екип са Jelena Vasilionokiene - jelena.vasilionokiene@teismai.lt и Sarah Koolen - s.koolen@rechtspraak.nl